

Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών • Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών
Institute of Historical Research • National Hellenic Research Foundation

Ημερίδα

Η Ιστορική Αφήγηση του Αγιορειτικού Παρελθόντος

Προσεγγίσεις και Αιτούμενα

ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ

(Αίθουσα Σεμιναρίων, Ισόγειο)

Τετάρτη 14 Φεβρουαρίου 2024

Πρόγραμμα

09.00 – 09.20 *Υποδοχή Ομιλητών / Καλωσόρισμα*

09.20 – 09.50 **Νικόλαος Λιβανός:** Μεταξύ μνήμης και ιστορίας. Οι απαραίτες συγκρότησης της ιστορικής αφήγησης στο Άγιον Όρος.

09.50 – 10.20 **Κρίτων Χρυσοχοΐδης:** Άθως αυτοβιογραφούμενος. Όταν οι Αγιορείτες αφηγούνται την ιστορία τους.

10.20 – 10.30 *Διάλειμμα*

10.30 – 11.00 **Συμεών Πασχαλίδης:** Αγιολογία και Ιστορία: Τα αγιολογικά κείμενα ως συστατικό στοιχείο ή αποκλειστική πηγή της ιστορικής αφήγησης για το Άγιον Όρος.

11.00 – 11.30 **Ζήσης Μελισσάκης:** Οι χειρόγραφοι κώδικες ως ιστορική πηγή για το Άγιον Όρος

11.30 – 12.00 **Νίκος Μελβάνι:** Ιστορία, μνήμη και μνημεία: αναγνώσεις των επιγραφών του Αγίου Όρους.

12.00 – 12.10 *Διάλειμμα*

12.10 – 12.40 **Κωστής Σμυρλής:** Δυτικοευρωπαίοι βυζαντινολόγοι και αθωνικά έγγραφα, 19ος-21ος αι.

12.40 – 13.10 **Lora Gerd:** Οι Ρώσοι ερευνητές στο Άγιον Όρος κατά τον 19ο και τις αρχές του 20ού αιώνα.

13.10 – 13.40 **Bojana Pavlović:** Στα ίχνη των αρχείων του Αγίου Όρους - Ιστορική μελέτη της έρευνας για το Άγιον Όρος και την έκδοση των εγγράφων των μονών του Αγίου Όρους στη Σερβία.

13.40 – 14.00 *Συμπεράσματα / Γενική συζήτηση*

15.00 *Γεύμα Ομιλητών*

Το Άγιον Όρος, φορέας μακράς ιστορίας με σημαντική πνευματική επιρροή και πλούσια πολιτισμική κληρονομιά, αποτελεί αντικείμενο συστηματικής μελέτης ήδη από τον 19ο αιώνα. Η μελέτη αυτή εστιάζει, μεταξύ άλλων, στην πνευματική του παραγωγή, τον πολιτικο-οικονομικό περίγυρο που καθόρισε την τύχη των μονών και των μοναζόντων, τον καθημερινό βίο στις μονές και τα εξαρτήματά τους, τις σχέσεις με την εκάστοτε των μονών με άλλες μονές και τον κόσμο, τον βίο και τη δράση οσίων μοναχών και λογίων πατέρων, και πολλές άλλες εκφάνσεις του βίου των Αγιορειτών. Το ευρύτερο αυτό ιστορικό πλαίσιο του Άθω μάς είναι γνωστό τόσο από τις προσπάθειες των ίδιων να αφηγηθούν το παρελθόν του τόπου τους διαχρονικά, όσο και από τις ιστορικές μελέτες ερευνητών στη νεώτερη και σύγχρονη εποχή, στις οποίες συνεκτιμώνται οι σωζόμενες αρχαιακές, φιλολογικές, θεολογικές, επιγραφικές και αρχαιολογικές πηγές.

Από τις πρώτες αφηγήσεις των Αγιορειτών για την ίδρυση μονών και θρυλούμενα γεγονότα, έως τη σημερινή ανάπτυξη των αγιορειτικών σπουδών ως αυτονομημένου – πλέον – κλάδου έρευνας, η ημερίδα που διοργανώνει το Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ίδρυματος Ερευνών στοχεύει στην έρευνα για τα πρόσωπα, τις εποχές, τις σχολές ιστορικής σκέψης και τις πάσης φύσεως επιρροές πίσω από την ανάπτυξη και εξέλιξη της ιστορικής αφήγησης του αγιορειτικού παρελθόντος.

Ομιλητές

Lora Gerd | Ρωσική Ακαδημία Επιστημών - Αγία Πετρούπολη / Ινστιτούτο Ιστορίας

Νικόλαος Λιβανός | Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών / Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών

Νίκος Μελβάνι | Johannes Gutenberg-Universität Mainz

Ζήσης Μελισσάκης | Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών / Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών

Συμεών Πασχαλίδης | Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης / Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας

Bojana Pavlovic | Σερβική Ακαδημία Επιστημών και Τεχνών / Ινστιτούτο Βυζαντινών Σπουδών

Κωστής Σμυρλής | Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών / Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών

Κρίτων Χρυσοχοϊδης | Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών / Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών

Υπεύθυνος Διοργάνωσης:

Νικόλαος Λιβανός

Εντεταλμένος Ερευνητής

Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών / ΕΙΕ

nlivanos@eie.gr

Τηλ. 2107273644